

سرمقاله

شمال در پرتگاه

از چند سال بدینسو، امنیت و ثبات نسبی مناطق شمال افغانستان بصورت تدریجی رو به وخامت گراییده و به کانون گرم شورش ها مبدل گردیده است. این شورش ها بیشتر زمانی مایه ی نگرانی مردم گردید که سروصدای داعش و حضور نیروهای وابسته به این گروه در ولایات شمال اوج گرفت. اما چرا شمال بسوی ناامنی ها در حرکت است و چه اهداف کثیفی در عقب آن نهفته است؟

چنان چه بر همه گان معلوم است که یکی از اهداف حضور امریکا در منطقه، تحت فشار قرار دادن روسیه و تهدید کشورهای آسیای میانه و خارج ساختن این کشورها از مدار روسیه می باشد. از این رو، امریکا برای به ثمر نشستن این سیاست، پروژه داعش را که در منطقه از سوی دولت های امریکا، افغانستان و پاکستان بصورت مشترک عملی می شود، به پیش می برد. هرچند، با نگاهی به گرایشات مذهبی داعش می توان گفت که این گروه با موانع عمیق قومی، دینی و مذهبی مواجه است، زیرا داعش دارای گرایش سلفی از اسلام بوده، در حالی که مردم افغانستان اکثریت آن پیرو مذهب حنفی هستند؛ ولی با آن هم امریکا روی بعضی از گزینه ها کار می کند تا بوسیله آن داعش را در شمال گسترش دهد.

نخست: با بررسی طبیعت و فضای اقوام مختلف در شمال افغانستان، داعش در میان تاجک ها و پشتون ها ظاهراً چانس نفوذ ندارد. یگانه گروه قومی که می شود داعش در آن نفوذ کند همانا ازبک های افغانستان است که از یکسو طبیعت جنگجویی را دارا می باشند و از سوی دیگر، در صورت کنار زدن جنرال دوستم از رهبری این قوم، بسترها برای سربازگیری داعش از این قوم ایجاد می شود. همین اکنون، گزارش هایی از نفوذ داعش در فاریاب و جوزجان به نشر می رسد.

دوم: شمال افغانستان دارای جغرافیای محدود و نفوس زیاد می باشد که اکثریت نفوس آن زیر خط فقر بسر می برند و با مشکلات اقتصادی و اجتماعی زیادی دست و پنجه نرم می کنند که این حالت زمینه ی سربازگیری برای گروه های شورشی را مساعد می سازد. داعش می تواند با استفاده از این بستر، جزیره گک های کوچک داعشی را در مناطق مختلف که از لحاظ مذهبی و جغرافیایی امکانات آن است، ایجاد کند. این جزیره گک ها را داعش همین اکنون در شرق افغانستان ایجاد کرده و می خواهد آن را به ولایات شمال نیز گسترش دهد.

بر این اساس، امکان دارد تا امریکا اسلام گرایان نظامی را تحت نام داعش یا القاعده و یا هر گروهی دیگری که بتواند در شمال شورش ایجاد کند، فرصت دهد تا در آن مناطق نفوذ نمایند، تا بدین وسیله نفوذ خویش را در آسیای میانه و مرزهای روسیه گسترش دهد و این دقیقاً چیزیست که روسیه از آن هراس دارد. امکان این مسأله نیز می رود که داعش به آن سوی مرز در آسیای میانه انتقال نکند ولی سروصداهای داعش باعث می گردد تا امریکا کشورهای آسیای میانه را تهدید و از آن ها امتیازگیری کند.

در عین حال، جنرال نیکلسون، بعد از کشته شدن ملا عبدالسلام از فرماندهان برجسته طالبان در کندز اعلام کرد که پایگاه طالبان در شمال ضعیف شده و پس از این نیروهای امریکایی عملیات شان را بر جنوب افغانستان متمرکز خواهند ساخت. تا بعد از وخیم ساختن اوضاع و زمینه سازی برای داعش، حالا شمال را به حال خود وا می گذارد تا بصورت طبیعی ناامنی ها آسیای میانه را تهدید کند.